

3.11. 'VROUWE CATHARINA'

Kerngegevens

- Ontwerper: J.K. Gipon.
- Werk: Kooijman Jachtbouw, Zwijndrecht; casco gebouwd door W. v.d. Torre (Jachtwerf Delta) te Brielle.
- Bouwjaar: 1967.
- Maten: Lengte over stevens: 7,00 meter; breedte: 2,60 meter op het grootspant, 2,72 meter over de zwaardklampen; waterlijn lengte 6,11 meter; diepgang 0,54 meter. Waterverplaatsing 3,35 ton.
- Bouwwijze: Gladboordig. Vlak van 7 mm. dikte met daarop gelaste spanten. Doorlopende kajuitopbouw. Stalen kajuitdak met spanten. Grote ramen in peesrubber. Doorlopende kielbalk. Geen loefbijter.
- Motor: Oorspronkelijk met een Albin 10 pk benzinemotor en een elektrische afzuiginstallatie. In 1987 is deze vervangen door een 18 pk Volvo Penta 2-cylinder dieselmotor.
- Zeilen: Stagfok en een grootzeil; beide van wit katoenen doek (zeilmaker: Molenaar, Grouw).
- Zeilnummer: 120 VD.
- Kleur: Witte romp, zowel boven als onder het berghout; witte kajuitopbouw. Donkergroen berghout en potdeksel.
- Interieur: Vooronder: 2-persoons dwarskooi, aan bb-zijde afgesloten toiletruimte en aan sb-zijde een bergkast. Kajuit: twee langsbanken en bij de ingang (tegenover elkaar) aanrecht en kookhoek.
- Stamboek: Plaquettenummer 864.
- Eigenaren: 1967 - 1971 : Familie C.P. Venema te Haarlem.
1971 - 1983 : Familie S.M. van der Zweep te Joure.
1983 - 1986 : Familie P. van der Heide te Elburg.
1986 - 1995 : Familie H. Lok te Harderwijk.
1995 - heden : Familie A.G.J. de Koningh te Den Haag
- Benamingen: 1967 - heden : Vrouwe Catharina
- Huidige eigenaar: A.G.J. de Koningh, Goetlijfstraat 4, 2596 RJ Den Haag
telefoon: 070 - 3281951.
- Ligplaats: Elahuizen, Friesland.

1965 - 1966:

We - de familie Venema - groeien al een poosje uit onze sloep. Daarom kijken we uit naar een schip, waarmee we kunnen zeilen, waarin de nodige ruimte aanwezig is, doch dat niet groter is dan 7,00 meter. Dan lezen we in de Waterkampioen over een nieuw Gipon-ontwerp: de Enkhuizer bol. Bouwer is Jan Kooijman uit Zwijndrecht. Dat leidt tot een uitnodiging voor de Hiswa, waar de bol tentoongesteld staat. We zien die dag niets anders meer. Resultaat is wel dat we 's avonds thuishkomen met een bouwnummer. De kinderen zijn nog op. Van slapen komt niets.

Op zaterdagavond gaan we allemaal in de auto en onze oude Eend opnieuw naar de Hiswa. De financiën zijn geregeld en we kopen de bol definitief.

Aflevering: juni 1966. Althans, dat dachten we. Edoch, de heer Vondeling beslist dat op 1-1-1966 deze 'luxé' 22% omzetbelasting zal worden geheven. Dat is een stevige streep door de rekening, financieel geeft dat een probleem. Uiteindelijk vinden we in overleg met Jan Kooijman een oplossing: voor het eerst levert hij een casco met een bouw pakket. Na het nodige, eerste timmerwerk resulteert dit uiteindelijk toch in een doop en een tewaterlating van de 'Vrouw Catharina'. Hierna er in ieder geval met onze bol worden gevaren.

1967: In dit jaar wordt de 'Vrouw Catharina' verder afgetimmerd: de keuken en het toilet komen er ondermeer in. Dan is in juni de bol eindelijk zover dat we echt kunnen zeilen. Aanvankelijk op het Spaarne, waarna we op een poeltje terecht komen met een stevige wind. Dat is even wennen. Dan gaat het op de fok weer huiswaarts. Onderweg is er veel belangstelling voor onze bol.

Dan komt de vakantie. De eerste grote reis. Wel blijkt dat de motor alleen wil lopen als er benzine in zit, maar daar zijn we snel aan gewend. Vervolgens gaat het via Aalsmeer en Rijkswetering richting Vinkeveense Plassen en via Weesp weer huiswaarts.

1968 - 1972:

Zo hebben we een aantal jaren op met name de Vinkeveense Plassen gevaren. Tot we in 1971 het besluit moeten nemen de bol te verkopen. Lichamelijke omstandigheden in combinatie met het ontbreken van stahoogte noodzaken ons daartoe.

We plaatsen tijdens de Hiswa op de stand van Kooijman en de Vries een advertentie. Uiteindelijk reageert de heer Van der Zweep hierop. Na lang wikken en wegen wordt op 16 maart 1972 de knoop doorgelakt: de 'Vrouw Catharina' verandert van eigenaar; maar gelukkig niet van naam.

Dat de verkoop van onze Enkhuizer bol in goede harmonie is verlopen, moge blijken uit het feit dat we ook daarna nog regelmatig contact hebben gehad en zelfs nog een keer zijn meegevaren met de 'Vrouw Catharina'.

1972 - 1983:

Na aanschaf van de 'Vrouw Catharina' brengen we - de familie Van der Zweep - de bol naar de thuishaven in Uitgeest: de zeilvereniging ZWVU. Twaalf-en-een-half-jaar zal de Enkhuizer bol de basis vormen voor onze vakanties. In die tijd hebben we praktisch door heel Nederland gevaren: veelvuldig in Friesland, in Overijssel, in Zuid-Holland en in Zeeland. Regelmatig zijn we ook het IJsselmeer overgestoken.

De laatste jaren is ook het waddengebied ons doelwit geweest. Texel, Ameland en Schiermonnikoog hebben we met onze 'Vrouw Catharina' aangedaan.

Dat het een schitterend snel scheepje is, moge blijken uit het feit dat we het leuk blijven vinden om aan wedstrijden mee te doen, waarbij we regelmatig een prijsje pakken. Onder andere tijdens de reünies van het Stamboek en op de Westeinder Plassen tijdens de weekendwedstrijden in september.

Uiteindelijk moeten we de bol verkopen - dit uitsluitend omdat we wat langere reizen willen maken en stahoogte moeten hebben in verband met rugklachten.

Een anekdote over een voorval dat ons lang is bijgebleven.

Het is de zomervakantie van 1975. Op weg van Uitgeest naar Friesland varen we op het IJsselmeer. Dan slaakt mijn vrouw in het vooronder een kreet: "We zinken!"

Snel duik ook ik het vooronder in en wat blijkt: de wc-pot is gebroken tijdens het gebruik en het water stroomt naar binnen! Door simpelweg het dichtzetten van de afsluiter is 'een ramp' voorkomen.

Veel slechter had het precies twee dagen later kunnen aflopen. Afgemeerd aan de walkant van het Sneekermeer wil ik een lekkage van het koelwater verhelpen. Het is weliswaar een enkel drupje, maar toch Dit lijkt prima te verhelpen door de aansluiting van de leiding nog wat aan te trekken.

Maar wat gebeurt: de hele leiding breekt af, echter onder de afsluiter. Onder mijn hulpgeroep: "We zinken!", hou ik met mijn handen de leiding zoveel mogelijk dicht. Mijn vrouw neemt mijn hulpgeroep over in de richting van de naburige schepen: "We zinken!"

Dit geeft alleen maar grote hilariteit want iedereen denkt dat hij of zij voor de gek wordt gehouden.

"Een stuk hout", roep ik. "Een stuk hout", roept vervolgens mijn vrouw. Uiteindelijk komen de omstanders helpen: met een loopplank! Op mijn verzoek - ik ben inmiddels roodaangelopen door mijn uitzonderlijk gymnastische houding in het motorruim - zoekt mijn vrouw een reserve-korvijnnagel op, waarmee het gat kan worden gedicht. Vervolgens worden we naar Sneek gesleept, in een kraan gehangen, waarna een dikwandige pijp wordt gelast.

De verdere vakantie hebben we geen 'zinkers' meer gehad.

1983 - 1986:

In het voorjaar van 1983 komen we - de familie Van der Heide - tot een ruil met de familie Van der Zweep. Zij krijgen de schokker EB 50 en wij hun bolletje, dat we in onze thuishaven Elburg een plekje geven. Een eerste verandering is het maken van een pennenbank met prinswerk, waarmee het roer kan worden vastgezet. Verder leren we in die zomer het schip nader kennen op de Randmeren.

In de zomer van 1984 gaat het met de vakantie richting Friesland. Daarna via Harlingen het wad op, waarna we weer thuiswaarts gaan richting Elburg.

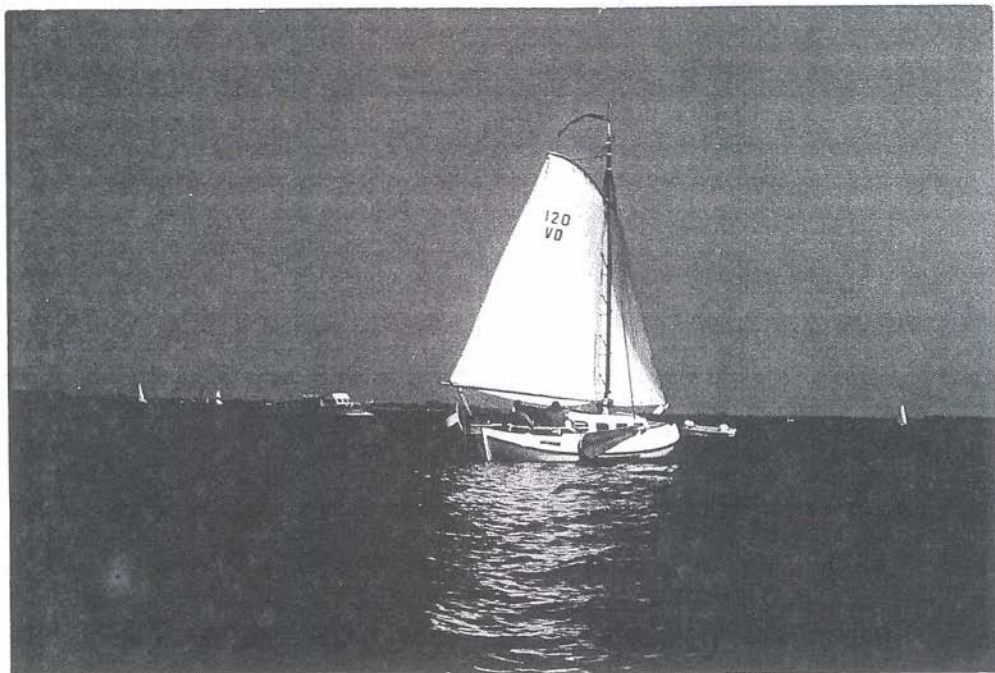
Tijdens de winter van 1984/1985 laten we het bolletje in het water liggen, maar demonteren we wel de motor voor een revisiebeurt. Het voor- en najaar van 1985 maken we vele tochtjes op het Veluwe- en het Drontermeer met aan boord de kleine Menno-Klaas (onze eerste zoon).

In de winter van 1985/1986 gaat de bol op het droge voor met name het schilderonderhoud; de plamuur vriest namelijk los.

Dan volgt de zomer van 1986, waarin we vanwege mijn beroep als scheepswerktuigkundige maar weinig zeilen. Daarom besluiten we om de 'Vrouw Catharina' te verkopen. Op het moment dat ik bezig ben met het bordje "Te koop",

stapt de waterpolitie bij mij binnen. Ik schrik, want ik ben een paar dagen geleden wezen vissen met lijntjes! Maar het blijkt mee te vallen, want de betreffende politieman heeft zelf belangstelling voor ons bolletje.

Mijn vrouw en mijn broer regelen later de verkoop en als ik van een zeereis terugkom, zijn we 'een bolletje armer'.

1986: Als politieman-te-water met als werkgebied ondermeer de Randmeren, kom ik (H. Lok) regelmatig in Elburg. Medio 1986 ligt daar een platbodemjachtje, dat ik onbewust vele malen moet hebben gezien. Maar nu staat er een bordje "Te koop" op met verder een telefoonnummer. Ik zeg tegen mijn collega: "Dat is nu een mooi scheepje voor mij als ik volgende maand de dienst uitga."

De volgende dag kom ik opnieuw in Elburg en daar tref ik de eigenaar (v.d. Heide) op het schip, die mij de Enkhuizer bol (want dat blijkt het te zijn) verder laat zien. Er moet wel het één en ander aan het schip gebeuren, maar daar is overheen te komen.

Er is duidelijk sprake van 'liefde op het eerste gezicht' en medio augustus zijn we eigenaar van de 'Vrouwe Catharina'. We vinden een plekje in de jachthaven "De Pluut" aan het Veluwemeer en in dit najaar kunnen we mooi aan elkaar wennen.

1987: Gedurende de winterperiode ligt het schip in een loods en wordt de (gevaarlijke) Albin benzine motor vervangen door een Volvo Penta dieselmotor van 18 Pk. Tevens wordt de zgn. Verhey-zeilschroef vervangen door een driebladsschroef.

Verder maken we het schip boven het berghout helemaal kaal en wordt het opnieuw geschilderd: het wit met rood wordt nu wit met donkergroen. Tevens komt er nieuwe kuintent op en wordt het gaande en staande want vervangen. De originele katoenen zeilen worden gewassen bij De Vries in Lemmer.

1987 - 1992:

Gedurende deze jaren is onze ligplaats de jachthaven "De Pluut" aan het Veluwemeer. Van hieruit ondernemen we dagtochten op dit fraaie en rustige vaargebied tussen Harderwijk en Elburg.

's Winters gaat het schip de winterstalling in bij de firma Eerland in Harderwijk. Zo worden in de loop van de jaren het houtwerk van de kuip vernieuwd, komt er nieuw toilet in en worden de strijklampen van de zwaarden vervangen.

1992: Dit jaar is er een explosieve groei van - vooral zwaardere - speedboten op het Veluwemeer en ook onze jachthaven krijgt daar een deel van. Het varen op het Veluwemeer wordt verpest door deze brullende en jankende monsters, die - al dan niet op de voor hen bestemde baan - zich zeer nadrukkelijk manifesteren.

Rustig genieten van de mooie zomeravonden is er niet meer bij, met als gevolg dat wij steeds minder naar onze 'Vrouwe Catharina' gaan. Daarnaast krijgt mijn vrouwelijke mede-opvarende last van haar rug en besluiten we het schip maar te verkopen: de 'Schepenkring' in Zeewolde zal hiervoor zorgdragen. Resultaat: geen enkele serieuze gegadigde.

1993: Bij toeval kom ik op het terrein van de Bolhaven in Zeewolde. Dit blijkt een (nog) heel rustige haven te zijn waar ik een mooie ligplaats kan krijgen.

Sindsdien ligt de 'Vrouwe Catharina' in Zeewolde en gebruiken we haar voor dagrecreatie op het Wolderwijd en Nuldernauw tussen Nijkerk en Harderwijk.